

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 29PP/177/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121011673
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rudolf Bott
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121011673.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom JUDr. Rudolfom Bottom v trestnej veci odsúdeného J. A., o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Trnava dňa 01.12.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd žiadosť odsúdeného: J. A., nar. XX.XX.XXXX v Y., bytom U. J., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVV a ÚVTOS Leopoldov, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený: - rozsudkom Okresného súdu Senica zo dňa 25.11.2019, sp. zn. 2T/147/2019, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 30.01.2020, sp. zn. 5To/1/2020,

z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 13.08.2021 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh odsúdeného J. A. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v čase rozhodovania o jeho návrhu o podmiennečné prepustenie vykonáva v ÚVTOS Leopoldov trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Senica zo dňa 25.11.2019 sp.zn. 2T/147/2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 30.01.2020 sp.zn. 2T/147/2019 vo výmere 3 roky so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Odsúdený vo svojom návrhu uvádza, že spĺňa podmienky pre podmiennečné prepustenie.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy a to hodnotenie odsúdeného vypracované riaditeľom ÚVTOS, skrátený výpis klienta, odpis z registra trestov, rozsudok Okresného súdu Senica zo dňa 25.11.2019 sp.zn. 2T/147/2019, rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 30.01.2020 sp.zn. 2T/147/2019 a vyjadrenie konateľa spoločnosti MITAS Staving s.r.o..

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Leopoldov vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu väzby bolo na požadovanej úrovni, ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiaval. Jeho správanie a vystupovanie počas výkonu trestu už nebolo vždy na požadovanej úrovni, vyskytol sa u neho nedostatok v dodržiavaní ústavného poriadku, porušil povinnosť bez zbytočného odkladu oznámiť, ak utrpel úraz. Vhodnou intervenciou sa jeho správanie stabilizovalo a v súčasnosti je na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava, príkazy a pokyny príslušníkov ZVJS plní. Zásady osobnej a kolektívnej hygieny má osvojené, v osobných veciach si udržiava poriadok na primeranej úrovni. Počas výkonu trestu nebol disciplinárne odmenený, disciplinárne tresty nemá evidované. V rámci vnútornej diferenciacie je umiestnený v diferenciacnej skupine „B“. Odsúdený je zaradený na pracovisku vnútornej prevádzky zameranom na gastronómiu, kde sú nadriadení s jeho prácou a pracovnou morálkou spokojní. Pracovné návyky má osvojené, zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci dodržiava. Zapája sa do prác na zlepšenie prostredia ústavu, stará sa o čistotu a

poriadok v spoločných priestoroch na ubytovni. V rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zúčastňuje na komunitných stretnutiach a prednáškach zameraných aj na tému závislosti. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa u odsúdeného aktuálne priebežne plnia. V rámci programu zaobchádzania je vedený k dodržiavaniu ústavného poriadku, časového rozvrhu dňa, k zodpovednosti za svoje správanie a k účasti na aktivitách protialkoholickéj osvety. Poukazujúc na diagnostický nástroj Crime Risk Assessment, predstavujúci prediktívny nástroj na hodnotenie úrovne rizika recidívy trestnej činnosti osôb vo výkone trestu sa resocializačná prognóza menovaného javí ako menej priaznivá. Riaditeľ ÚVTOS v závere hodnotenia konštatuje, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu a odporúča jeho podmiennečné prepustenie s dohľadom.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 12 záznamov pre rôznorodú trestnú činnosť.

Z prehlásenia spoločnosti MIPA Staving spol. s r.o. vyplýva, že po podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody mu poskytnú zamestnanie a ubytovanie.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že s prihliadnutím na hodnotenie riaditeľom ÚVTOS, že správanie odsúdeného nebolo vždy na požadovanej úrovni a tiež na odpis registra trestov odsúdeného, z ktorého vyplýva, že odsúdený bol 12 krát súdne trestaný, z toho bol 7 krát vo výkone trestu odňatia slobody, 3 krát podmiennečne prepustený, má za to, že u odsúdeného nie sú splnené materiálne podmienky a preto navrhuje žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietnuť.

Zástupca ÚVTOS na verejnom zasadnutí uviedol, že odsúdený bol dňa 27.08.2021 disciplinárne odmenený za plnenie si pracovných úloh.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že úprimne všetkého ľutuje, zachoval sa nerozvážne, za svoj skutok sa ospravedľňuje. V budúcnosti obdobné veci nebude opakovať.

Obhajca odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedol, že má za to, že sú splnené formálne aj materiálne podmienky pre podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený kriticky pristupuje k spáchanej trestnej činnosti, svoje konanie úprimne ľutuje. Zo záverov hodnotenia odsúdeného riaditeľom ÚVTOS vyplýva, že ústavný poriadok a pokyny dodržiava, bol disciplinárne odmenený, riaditeľ ÚVTOS odporúča podmiennečné prepustenie odsúdeného s dohľadom. Odsúdený má v prípade podmiennečného prepustenia zabezpečené ubytovanie, prácu, má vytvorené materiálne a sociálne zázemie pre vedenie riadneho života. Na margo 12 záznamov v registri trestov obhajca poukazuje na skutočnosť, že vo väčšine prípadov ide o zahladené odsúdenia, keď sa na odsúdeného hľadí ako keby nebol odsúdený. Zároveň obhajca poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu ČR zo dňa 28.11.2018 sp.zn. US 482/2018, z ktorého je zrejmé, že podmiennečné prepustenie nie je vylúčené ani u recidivistov. V opačnom prípade, ak by sa vylúčila táto možnosť, došlo by k porušeniu zásady ne bis in idem - dvojitého pripočítania tej istej situácie. Odsúdený dokáže viesť riadny život, zamestnať sa, mať legálny príjem a v budúcnosti sa nedopúšťať trestnej činnosti.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z dikcie citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody za súčasného splnenia 3 podmienok:

- vykonanie zákonom stanovenej doby uloženého trestu,
- odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukazuje polepšenie,
- od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienčné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmienčné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienčnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienčnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmienčnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmienčného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmienčnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmienčnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona ku dňu 01.08.2021. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 01.12.2021 je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie, podľa názoru súdu splnená je. Na základe záverov plynúcich z hodnotenia odsúdeného Ústavom na výkon trestu odňatia slobody dospel súd k záveru,

že vo vzťahu k odsúdenému neboli konštatované žiadne také negatívne skutočnosti a poznatky o jeho osobe, ktoré by mali za následok nesplnenie tejto materiálnej podmienky.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je. Súd k uvedenému záveru dospel s poukazom na trestnú minulosť odsúdeného, jeho 12 záznamov v registri trestov a povahu trestných činov, za ktoré bol odsúdený. Napriek tomu, že odsúdený v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazuje svojim správaním polepšenie, jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Svedčí o tom skutočnosť, že si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Osoba odsúdeného, ako recidivujúceho páchatel'a, nevytvára predpoklady na úvahu, že v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. V jeho prípade preto prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatel'om trestnej činnosti. Na tomto závere nič nemenia ani prísľub zabezpečenia zamestnania a ubytovania, či odsúdeným prezentovaný kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti a prísľub vedenia riadneho života. V prípade odsúdeného nejde len o jednorazové vybočenie z riadneho spôsobu života, ale o opakované sklony k páchaniu trestnej činnosti. U viacnásobných recidivistov, ktorí sa opakovane dopúšťajú závažnej alebo druhovo totožnej trestnej činnosti ich osobnostné narušenie poskytuje iba veľmi slabé záruky, že by sa v budúcnosti trestnej činnosti nedopustili. K vyjadreniu obhajcu, že viaceré z predchádzajúcich odsúdení má odsúdený zahľadené súd uvádza, že pri posudzovaní prognózy vedenia riadneho života súd môže a má prihliadnuť i na predchádzajúce odsúdenia, aby mohol starostlivo vyhodnotiť, či sú u odsúdeného dané podmienky na prípadný pozitívny výsledok v tomto smere. Hoci viaceré predchádzajúce odsúdenia boli odsúdenému už zahľadené teda platí u neho fikcia, že sa na neho hľadí ako by nebol odsúdený, táto nebráni súdu pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného prihliadať na skutočnosť, že páchatel' už v minulosti spáchal trestný čin. Zahľadením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahľadené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu. Opakované negatívne správanie odsúdeného po jeho predchádzajúcom odsúdení, hoci i zahľadenom, takúto záruku napriek uplynutiu určitej doby medzi odsúdeniami, nedáva.

Súd na základe týchto konkrétnych skutočností dospel k záveru, že od odsúdeného nemožno očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti a že náprava odsúdeného a celkové pozitívne pôsobenie na odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody v zmysle uloženého trestu, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov. Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyššie uvedené skutočnosti a úvahy súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, teda tak, že návrh odsúdeného o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.